

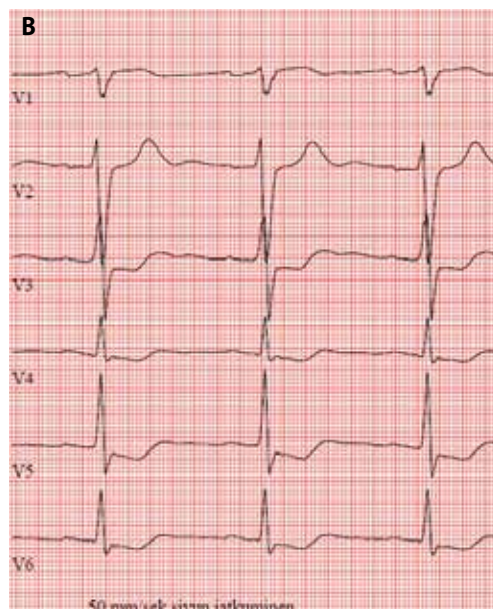
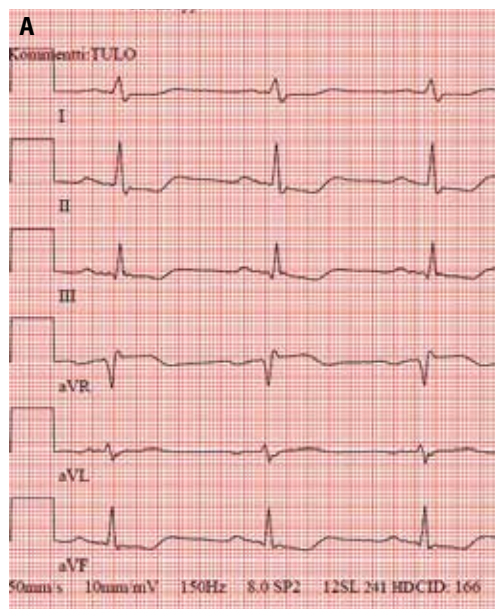
🔊 Nuoren miehen huono olo ja EKG-muutokset

Kaksikymmentyhdeksänvuotias hoikkarakenteinen mies sairasti skitsofreniaa ja oli sen vuoksi hoidettavana psykiatrisella osastolla. Lisäksi hänellä oli epilepsia ja hänen verenpainensa oli koholla. Potilas oli tyytymätön osastolla, jolta hän karkasikin pian.

Hän hakeutui sukulaisensa luo, missä hän nautti 2 dl matkalla ostamaansa alkoholijuomaa. Alkosta ostetun juoman tyyppi ei selvinnyt. Pian potilaan vointi huononi, ja hän joutui asettumaan pitkälleen. Ambulanssi hälytettiin. Ambulanssihenkilökunta kohtasi kasvoiltaan punakan potilaan, jonka verenpaine oli tavattaessa 84/35 mmHg. Uloshengitysilman perusteella etanolipitoisuus oli 0,8 promillea.

Potilaalle avattiin suoniyhitys, ja hän sai 1 000 ml Ringerin liuosta ennen sairaalan päivystyspoliklinikkaan saapumista. EKG rekisteröitiin potilaan saavuttua klinikkaan (**KUVA**). Laboratoriotutkimuksissa, jotka otettiin pian potilaan saavuttua, plasman troponiini I -pitoisuus oli 3 ng/l (viitearvo <25 ng/l), plasman CRP-pitoisuus alle 3 mg/l (viitearvo <3 mg/l) ja veren hemoglobiinipitoisuus 133 g/l (134–167 g/l).

Mikä potilaan voinnin oli heikentänyt? Vas-taus sivulla 2383.

KUVA. EKG raaja- (A) ja rintakytkennöin (B).

Nuoren miehen huono olo ja EKG-muutokset

Tulovaiheen EKG:ssä näkyvät laajat ST-segmentin laskut, jotka viittaavat sydänlihaksen hapenpuutteeseen. Potilaan iän perusteella sepelvaltimotauti oli epätodennäköinen. Matala verenpaine, ihon punoitus ja huono olo sekä kuvassa havaitut EKG-muutokset sopivat disulfiraamin (antabus) ja alkoholin samanaikaiseen käyttöön. Tämä vahvistui, kun tarkasteltiin listaa lääkityksestä, jota potilas oli psykiatrisella osastolla käyttänyt.

Disulfiraamia käytetään alkoholismien hoidossa. Se estää aldehydidehydrogenaasientsyymien toimintaa, ja alkoholin käytön yhteydessä disulfiraami saa aikaan asetaldehydin pitoisuuden voimakkaan suurenemisen. Pitoisuus on 5–10-kertainen verrattuna pelkkää alkoholia käytettäessä mitattuun. Asetaldehydi on verisuonia laajentava molekyyli, joka saa aikaan epämiellyttävän olon, pahoinvoinnin, sydämen tykytyksen ja verenpaineen laskun. Disulfiraami estää dopamiini-beetahydroksylaasientsyymiä (DBH), joka johtaa noradrenaliinipitoi-

suuden pienenemiseen, mikä taas edistää hypotension syntyä asetaldehydin ohella. EKG-muutosten syynä on todennäköisesti sydänlihaksen hypoperfuusio.

Kirjallisuudessa on kuvattu joitakin vastaavanlaisia tapauksia, joissa disulfiraamin ja alkoholin yhteiskäyttö on aiheuttanut potilaalle sydänlihaskvaurion ja kardiogeenisen sokin (1,2).

Potilaamme sai nesteytystä, minkä jälkeen hänen vointinsa ja EKG-muutoksensa korjautuivat täysin kahden tunnin seurannassa, eikä hän tarvinnut vasopressori-infuusiota. Hän palasi takaisin psykiatriseen sairaalaan hoidettavaksi. ■

KIRJALLISUUTTA

1. Bourcier S, Mongardon N, Daviaud F, ym. Disulfiram ethanol reaction mimicking anaphylactic, cardiogenic, and septic shock. *Am J Emerg Med* 2013;31:270.
2. Altun G, Altun A, Erdogan O. Acute myocardial infarction due to disulfiram (antabus)-alcohol interaction. *Cardiovasc Drugs Ther* 2006;20:391–2.

JUHANI ROSSINEN, kardiologi
Haartmanin sairaala, Helsinki